

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลของนักศึกษา หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยตาปี

A STUDY OF INTERPERSONAL RELATIONSHIPS OF GRADUATE DIPLOMA PROGRAM
STUDENTS OF THE ACADEMIC TAPEE UNIVERSITY

ดวงตา อินทรนาค¹ แมน เชื้อบางแก้ว^{2*} ณรัณ ศรีวิหะ³

Duangta Intaranak¹ Man Chuabangkaew^{2*} Naran Sriwiha³

^{1,2,3} สาขาวิชาวิชาชีพครู คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยตาปี, ประเทศไทย

^{1,2,3} Faculty of Liberal Arts, Tapee University, Surat Thani, Thailand

* Corresponding author e-mail: mans_model@hotmail.com

Received: 24/03/2025 | Revised: 28/05/2025 | Accepted: 10/06/2025

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ระดับทักษะในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยตาปี กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยตาปี จำนวน 30 คน โดยสุ่มแบบกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบวัดความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติที (t-test) ผลการวิจัยพบว่า (1) นักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยตาปี มีระดับทักษะในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลโดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาทักษะในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในแต่ละทักษะพบว่าทักษะการทำงานเป็นกลุ่มมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาเป็นทักษะการปรับตัว, ทักษะการวางแผน, ทักษะการสื่อสาร, ทักษะการเป็นผู้นำและทักษะการเรียนรู้ตามลำดับ และทุกทักษะมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และ (2) นักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยตาปี เพศหญิงมีค่าเฉลี่ยทักษะในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลสูงกว่าเพศชายอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาตามทักษะในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในแต่ละทักษะพบว่าเพศหญิงมีค่าเฉลี่ยทักษะการวางแผนสูงกว่าเพศชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนทักษะการสื่อสาร ทักษะการปรับตัว และทักษะการเรียนรู้ เพศหญิงมีค่าเฉลี่ยทักษะสูงกว่าเพศชายอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ สำหรับทักษะการเป็นผู้นำและทักษะการทำงานเป็นกลุ่ม เพศชายมีค่าเฉลี่ยทักษะสูงกว่าหญิงอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

คำสำคัญ: ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล แบบวัดความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล

นักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต

Abstract

This research aimed to analyze the level of interpersonal relationship skills of the Graduate Diploma Program students in Teaching Profession at Tapee University. The sample group used in this research consisted of 30 students in the Graduate Diploma Program in Teaching Profession, Tapee University, selected by cluster sampling. The instrument was the Interpersonal Relationship Assessment Scale. The statistics were mean, standard deviation and t-test. The research results found that (1) students in the Graduate Diploma in Teaching Profession Program at Tapee University demonstrated an overall high level of interpersonal relationship skills, when considering the skills in building interpersonal relationships in each skill, it was found that teamwork skills had the highest mean score, followed by adaptability skills, planning skills, communication skills, leadership skills, and learning skills, respectively, and all skills have a high average value. (2) Female students in the Graduate Diploma in Teaching Profession Program at Tapee University had a higher average level of interpersonal relationship skills than male students; however, the difference was not statistically significant. When examining each specific interpersonal skill, female students scored significantly higher in planning skills than male students at the .05 level of significance. For communication skills, adaptation skills, and learning skills, female students had higher average scores than male students, but these differences were not statistically significant. In contrast, male students had higher average scores in leadership skills and teamwork skills than female students, although these differences were also not statistically significant.

Keywords: interpersonal relationships, interpersonal relationships scale,

Graduate Diploma Program students

บทนำ

ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลมีความสำคัญต่อชีวิตของคนเรามากเพราะว่าทุกคนที่เกิดมามีความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลตั้งแต่การเป็นสมาชิกในครอบครัวเมื่อเจริญเติบโตถึงวัยที่เข้ารับการศึกษในโรงเรียนจึงเข้าสู่ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลมากขึ้นมีการพัฒนาการไปตามช่วงวัยต่างๆจนกระทั่งเข้าสู่สถาบันอุดมศึกษา นักศึกษาได้รับการศึกษาเพื่อนำชีวิตไปในทิศทางที่ตนเองต้องการ การจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษามีความสำคัญในการผลิตเยาวชนของชาติมุ่งสู่จุดหมายต่างๆของชีวิตแต่ละคนที่จะดำเนินไป

ในการทำงาน การอยู่ร่วมกันในสังคม ซึ่งคนเราจะต้องมีปฏิสัมพันธ์ การทำงานหรือการอยู่ร่วมกันในสังคมมีการติดต่อสื่อสาร เรียนรู้ซึ่งกันและกัน มีความเป็นผู้นำ มีการตัดสินใจที่ต้องใช้ความรอบคอบในกฎเกณฑ์ หลักการ ระเบียบข้อบังคับ โดยคนเราจะต้องมีความสัมพันธ์กันทั้งสิ้น ในการนี้คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาออกกฎกระทรวงไว้ ตามกฎกระทรวง มาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2565 (2565: 28-29) กล่าวถึงผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้สำเร็จการศึกษาทุกระดับมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาต้องมียังน้อยสี่ด้าน ดังต่อไปนี้ 1) ด้านความรู้ 2) ด้านทักษะ 3) ด้านจริยธรรม และ 4) ด้านลักษณะบุคคล

ตามประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา เรื่อง รายละเอียดผลลัพธ์การเรียนรู้ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2565 (2565: 35-36) ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่ต้องการให้เกิดขึ้นประการหนึ่งคือ ทักษะ (Skills) หมายถึง ความสามารถที่เกิดจากการเรียนรู้ ฝึกฝนปฏิบัติให้เกิดความแคล่วคล่อง ว่องไว และชำนาญ เพื่อพัฒนางาน พัฒนาวิชาชีพหรือวิชาการ พัฒนาตนและพัฒนาสังคม สำหรับการดำรงชีวิตในยุคดิจิทัล เมื่อนักศึกษาสำเร็จการศึกษานำความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับจากสถาบันอุดมศึกษาไปใช้ในการประกอบอาชีพและในการดำรงชีวิต ซึ่งเป็นไปตามแนวทางในการผลิต นักศึกษาระดับอุดมศึกษา สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2560: 100-105) กล่าวไว้ในแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560–2579 ยุทธศาสตร์ที่ 2 การผลิตและพัฒนากำลังคน การวิจัย และนวัตกรรม เพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศในสภาวะการณปัจจุบันของประเทศไทย การผลิตและพัฒนา กำลังคนในภาคการศึกษายังคงเป็นไปตามศักยภาพและความพร้อมของแต่ละสถาบันการศึกษา และการที่นักศึกษาเข้ารับการศึกษาระดับอุดมศึกษาจนเกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา นั้น จำเป็นต้องมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลต่าง ๆ ในการได้มาซึ่งความรู้โดยใช้ทักษะในการศึกษาเล่าเรียนและการอยู่ร่วมกันกับผู้อื่นอย่างมีจริยธรรม และมีลักษณะเฉพาะของตนในการถึงลักษณะส่วนบุคคล ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะต้องอาศัยความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลเป็นอย่างมาก ดังที่ Rogers (1959: 240) กล่าวถึงเกี่ยวกับกฎเบื้องต้นของความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลมีแนวคิดว่าในการติดต่อสื่อสารระหว่างบุคคลที่มีความเข้าใจ การรับรู้ ในประสบการณ์ร่วมกันอย่างเต็มที่ ทำให้สามารถสื่อสารกันได้อย่างมีความเข้าใจตรงกันและมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน Hargie (2022: 4) กล่าวว่า การสื่อสารระหว่างบุคคลเป็นกระบวนการที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ มีจุดมุ่งหมาย เป็นธุรกรรม มีหลายมิติและไม่สามารถย้อนกลับได้ สำหรับงานวิจัยที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล Zhou (2024: 159) พบว่านักศึกษาจำเป็นต้องพัฒนาทักษะในการเข้ากับผู้อื่น ซึ่งสามารถนำไปสู่ประสิทธิภาพในตนเองที่สูงขึ้นและความมั่นใจในตนเองที่สูงขึ้นในสภาพแวดล้อมทางวิชาการและสังคม นักศึกษาจำเป็นต้องได้รับการสนับสนุนให้สื่อสารอย่างเปิดเผยซึ่งจะช่วยให้เกิดสภาพแวดล้อมในการใช้ชีวิตที่กลมกลืนมีความสัมพันธ์ที่สำคัญระหว่างทักษะในการเข้ากับผู้อื่นและประสิทธิภาพในตนเอง Kumar (2017: 51) พบว่าทักษะการสื่อสารระหว่างบุคคลของนักศึกษาในวิทยาลัยอยู่ในระดับปานกลางซึ่งควรปรับปรุงทักษะการสื่อสารระหว่างบุคคลของนักศึกษา

ในความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลของนักศึกษาที่จบการศึกษาและพร้อมที่จะไปประกอบอาชีพ โดยเฉพาะนักศึกษาที่จะออกไปประกอบอาชีพครูจะต้องมีความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับผู้บริหาร บุคลากร ครู นักเรียน ผู้ปกครองและบุคคลทั่วไปตั้งงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล พบว่าความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลมีความสำคัญมากในการทำงานที่เกี่ยวข้องกับบุคคลต่างๆซึ่งเป็นการแสดงถึงความสามารถในการติดต่อ การปรับตัว ความมั่นใจ ความไว้วางใจ การให้การสนับสนุน การทำงานอย่างมีความสุข ได้รับการยอมรับนับถือ มีความรับผิดชอบในการทำงาน และมีความก้าวหน้าในอาชีพ (กนกวรรณ ศรีทองสุข, 2559: บทคัดย่อ; ธนภรณ์ พรรณราย, 2565: บทคัดย่อ) สำหรับนักศึกษาที่จะประกอบอาชีพครูนั้นความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลมีความสำคัญมากโดยเฉพาะกับนักเรียนจากการศึกษา

งานวิจัยในความสัมพันธ์ระหว่างครูและนักเรียนพบว่าความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับครูมีบทบาทสำคัญมากต่อคุณภาพการศึกษาในทุกประเทศ ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับครูได้รับการพิสูจน์แล้วว่ามีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการกลั่นแกล้งในนักเรียน คุณภาพการเรียนการสอนในห้องเรียนและคุณภาพของความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน (Ganguly, 2022: 861) และความสนใจทางวิชาการของนักเรียนและปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับครูมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ความสนใจทางวิชาการของผู้เรียนมีอำนาจทำนายความสำเร็จทางวิชาการของตนได้อย่างมีนัยสำคัญ ($\beta=0.38, p<0.01$) (Maleki, Zoghi, & Aidinlou, 2019: 116-129)

ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (Interpersonal Relationship) หมายถึงการที่คนเข้าไปเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันซึ่งก่อให้เกิดความสัมพันธ์ของกันและกัน อาจก่อให้เกิดความรู้สึกที่ดี เช่น มีน้ำใจต่อกัน มีความรัก ความพอใจ หรือมีความรู้สึกไม่พึงพอใจซึ่งกันและกันก็ได้ในทางการศึกษาสัมพันธภาพระหว่างบุคคลากรในโรงเรียนมีส่วนช่วยสร้างบรรยากาศและวัฒนธรรมองค์การได้เป็นอย่างดี (ราชบัณฑิตยสภา, 2564: 381) การพัฒนาทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลด้วยการฝึกทักษะย่อยตั้งอยู่บนสมมติฐานที่ว่าแนวทางที่มีประสิทธิภาพในการพัฒนาสมรรถนะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลคือการแยกและฝึกฝนทักษะย่อยหรือทักษะย่อยที่สำคัญก่อนที่จะนำองค์ประกอบต่างๆมารวมกันและสังเคราะห์เป็นหน่วยพฤติกรรมที่ใหญ่ขึ้น ทักษะย่อยที่สามารถนำเข้าสู่การพัฒนาสมรรถนะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล คือ 1) การเน้นเสียง (Accenting) ซึ่งเป็นคำที่ใช้อธิบายการกล่าวซ้ำหนึ่งหรือสองคำที่เน้นความสนใจไปที่สิ่งที่บางคนเพิ่งพูดเป็นหนึ่งในพฤติกรรมหลายอย่างที่สามารถจัดกลุ่มไว้ด้วยกันภายใต้หัวข้อกว้างๆของทักษะการติดตาม 2) ทักษะการติดตาม (Following Skills) เป็นพฤติกรรมที่ช่วยให้คนๆหนึ่งกระตุ้นให้คนอื่นพูดและช่วยให้คนแรกมีสมาธิกับสิ่งที่ผู้พูดพูด ทักษะการติดตามเป็นหนึ่งในชุดของพฤติกรรมซึ่งในอีกระดับหนึ่งจะเรียกโดยรวมว่าทักษะการฟัง 3) ทักษะการฟัง (Listening Skills) ซึ่งเกี่ยวข้องกับการค้นหาอย่างแข็งขันเพื่อความเข้าใจที่ถูกต้องและครบถ้วนเกี่ยวกับความหมายของข้อความของผู้อื่นและ 4) การช่วยเหลือและการเจรจาต่อรอง (Helping and Negotiating) เป็นตัวอย่างของทักษะระดับสูง รูปแบบการช่วยเหลือหรือการเจรจาต่อรองของบุคคลจะสะท้อนให้เห็นในลักษณะที่เป็นการจัดลำดับและจัดโครงสร้างทักษะย่อยต่างๆได้แก่ การเน้นเสียง ทักษะการติดตาม ทักษะการฟัง (Hayes, 2002: 21-22) ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบแบ่งออกเป็น 4 ทักษะคือ 1) การยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น 2) ความสามารถในการติดต่อสื่อสาร 3) ความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับเพื่อนร่วมงาน และ 4) ความสามารถในการทำงานเป็นทีม (เดโช แชน้ำแก้ว และคณะ, 2564: 113) สรุปได้ว่าทักษะในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลประกอบด้วยทักษะการสื่อสาร (Communication Skills) ทักษะการปรับตัว (Adaption Skills) ทักษะการเรียนรู้ (Learning Skills) ทักษะการวางแผน (Planning Skills) ทักษะการเป็นผู้นำ (Leadership Skills) ทักษะการทำงานเป็นกลุ่ม (Teamwork Skills)

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่าความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลส่งผลต่อผลลัพธ์การเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาซึ่งมีความสำคัญอย่างมากเพราะบัณฑิตสามารถนำไปใช้ในการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพเมื่อมีการปลูกฝังให้กับบัณฑิตจะเป็นสิ่งที่ติดตามตัวไปส่งผลให้เป็นบุคคลที่มีประสิทธิภาพและเป็นที่ต้องการของสังคม มีความร่วมมือ การทำงานเป็นทีม และภาวะผู้นำ และจากแนวคิดของ Rogers (1959: 224) เพื่อให้การสื่อสารสร้างความสัมพันธ์ดีขึ้น มีเงื่อนไข คือ 1) บุคคลมีความเต็มใจที่จะติดต่อและรับการสื่อสารซึ่งกันและกัน 2) บุคคลมีความต้องการสื่อสารและติดต่อซึ่งกันและกัน และ 3) บุคคลมีความสอดคล้องกันในระดับสูงในองค์ประกอบ ได้แก่ ประสบการณ์ของบุคคลในเรื่องของการสื่อสารซึ่งกันและกัน สัญลักษณ์ของประสบการณ์ในการรับรู้ที่เกี่ยวข้องกับอัตมโนทัศน์ของ

บุคคล และการแสดงออกทางการสื่อสารของบุคคลเกี่ยวกับประสบการณ์นั้น ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีแนวคิดในการ
ทำวิจัย เรื่อง การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขา
วิชาชีพครู มหาวิทยาลัยตาปี เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลของนักศึกษา

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อวิเคราะห์ระดับทักษะในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลของนักศึกษาหลักสูตร
ประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยตาปี

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

- 1) รู้และเข้าใจระดับทักษะในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลของนักศึกษาตามผลลัพธ์การ
เรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาที่กำหนดไว้
- 2) เป็นแนวทางในการพัฒนาทักษะในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลของนักศึกษา
- 3) มีความเข้าใจในความแตกต่างทางเพศกับทักษะในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลของ
นักศึกษา

ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพ
ครูมหาวิทยาลัยตาปี ใช้ระยะเวลาช่วงเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2567 ได้ใช้มหาวิทยาลัยตาปีเป็นสถานที่ใน
การวิจัยและประชากรที่ใช้

นิยามศัพท์เฉพาะ

- 1) ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (Interpersonal Relationships) หมายถึง ความสามารถในการ
ใช้ทักษะสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ได้แก่ ทักษะการสื่อสาร (Communication Skills) ทักษะ
การปรับตัว (Adaption Skills) ทักษะการเรียนรู้ (Learning Skills) ทักษะการวางแผน (Planning Skills)
ทักษะการเป็นผู้นำ (Leadership Skills) ทักษะการทำงานเป็นกลุ่ม (Teamwork Skills) วัดได้โดยใช้แบบ
วัดความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล
- 2) แบบวัดความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (Interpersonal Relationships Test) หมายถึง
ความคิดเห็นของนักศึกษาที่แสดงถึงความสามารถในการใช้ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ได้แก่ ทักษะ
การสื่อสาร (Communication Skills) ทักษะการปรับตัว (Adaption Skills) ทักษะการเรียนรู้ (Learning
Skills) ทักษะการวางแผน (Planning Skills) ทักษะการเป็นผู้นำ (Leadership Skills) ทักษะการทำงาน
เป็นกลุ่ม (Teamwork Skills)

วิธีดำเนินการวิจัย

1) ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1) ประชากรที่ใช้ในการดำเนินการวิจัยเป็นนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต
สาขาวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยตาปี จำนวน 116 คน ประกอบด้วยนักศึกษาชั้นปีที่ 1 จำนวน 2 ห้อง ห้อง
1/1 จำนวน 30 คน ห้อง 1/2 จำนวน 28 คน นักศึกษาชั้นปีที่ 2 จำนวน 2 ห้อง ห้อง 2/1 จำนวน 30 คน
ห้อง 2/2 จำนวน 28 คน

1.2) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นเป็นนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยตาปี ปีการศึกษา 2566 ชั้นปีที่ 1 จำนวน 30 คน แยกเป็นนักศึกษาเพศชาย จำนวน 7 คน นักศึกษาเพศหญิง จำนวน 23 คน ที่ได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling)

2) ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษาในการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยตาปี แบ่งออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่

2.1) ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) คือ นักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยตาปี

2.2) ตัวแปรตาม (Dependent Variable) คือ ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยตาปี

3) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบวัดความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล

การสร้างแบบวัดความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล มีการดำเนินการ ดังนี้

3.1) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ประกอบด้วยทักษะการสื่อสาร (Communication Skills) ทักษะการปรับตัว (Adaption Skills) ทักษะการเรียนรู้ (Learning Skills) ทักษะการวางแผน (Planing Skills) ทักษะการเป็นผู้นำ (Leadership Skills) ทักษะการทำงานเป็นกลุ่ม (Teamwork Skills) มาเป็นหัวข้อหลักในการจัดทำแบบวัดความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล

3.2) ศึกษาวิธีการสร้างแบบวัดความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สร้างประโยคข้อความเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ทั้งเชิงบวกและเชิงปฏิเสธ เป็นแบบวัดความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามหลักการของลิเคิร์ต (Likert, 1932: 47; Ary, Jacobs, Razavieh, & Sorensen, 2006: 226-234; ไพศาล วรคำ, 2565: 252) โดยนักศึกษาจะแสดงความคิดเห็นในข้อความเชิงบวกแล้วว่า เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย หรือไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง คะแนนที่ได้จะเป็น 5, 4, 3, 2 หรือ 1 ตามลำดับ และแสดงความคิดเห็นในข้อความเชิงปฏิเสธว่า เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง คะแนนที่ได้จะเป็น 1, 2, 3, 4 หรือ 5 ตามลำดับ จำนวน 75 ข้อ ในการประเมินผลความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล วิเคราะห์จากคะแนนเฉลี่ยของความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อคำถามแต่ละข้อ และแปลค่าของคะแนนในข้อความไปสู่ระดับความคิดเห็นที่กำหนดไว้ คือ 4.50 - 5.00 (มากที่สุด), 3.50 - 4.49 (มาก), 2.50 - 3.49 (ปานกลาง), 1.50 - 2.49 (น้อย) และ 1.00 - 1.49 (น้อยที่สุด)

3.3) นำแบบวัดความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล เสนอให้ผู้ร่วมงานพิจารณาตรวจสอบความครอบคลุมของเนื้อหาและความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ เพื่อนำผลการแนะนำไปปรับปรุงแก้ไข

3.4) นำแบบวัดความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ที่ปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้ร่วมงานเรียบร้อยแล้ว ไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน ตรวจสอบเพื่อพิจารณาความสอดคล้องของข้อความที่มีค่าความตรงเชิงเนื้อหา (IOC) ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป (ไพศาล วรคำ, 2565: 269) และปรับปรุงแก้ไขการใช้ภาษาในข้อที่ 17, 27, 39, 55, 61, 72 และ 73 ตัดข้อ 5 ทิ้งไป ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ ได้แบบวัดความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล จำนวน 74 ข้อ มีความตรงเชิงเนื้อหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ในช่วง 0.6-1.0

3.5) นำแบบวัดทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ที่ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญเรียบร้อยแล้ว จำนวน 74 ข้อ ไปทดลองใช้กับผู้เรียนเป็นนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตร

บัณฑิตวิชาชีพรู มหาวิทยาลัยตาปี ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 86 คน เพื่อนำข้อมูลมาหาค่าอำนาจจำแนก (r) โดยใช้ t-test เลือกข้อความที่ใช้ได้โดยคัดเลือกที่ t-test มีค่ามากกว่า 1.75 (Ewards, 1957: 153) ได้แบบวัดความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล จำนวน 69 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก t ในช่วง 2.28-13.79 และค่าความเชื่อมั่น (Cronbach's α -Coefficient) เท่ากับ .93

ตาราง 1 ค่าอำนาจจำแนก t ของแบบวัดความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล

ข้อ	t	ข้อ	t	ข้อ	t	ข้อ	t	ข้อ	t	ข้อ	t
1	2.60*	14	6.46*	27	9.66*	40	5.55*	53	6.67*	66	10.00*
2	4.05*	15	5.80*	28	2.81*	41	9.67*	54	9.47*	67	9.71*
3	-2.50	16	3.23*	29	4.21*	42	6.18*	55	3.54*	68	6.09*
4	2.89*	17	9.68*	30	7.70*	43	4.40*	56	13.80*	69	1.32
5	3.71*	18	6.71*	31	6.84*	44	6.00*	57	6.67*	70	4.49*
6	1.56	19	3.21*	32	8.36*	45	6.08*	58	-0.50	71	7.23*
7	4.13*	20	8.39*	33	8.73*	46	6.68*	59	3.97*	72	3.50*
8	2.80*	21	4.46*	34	6.78*	47	8.51*	60	9.28*	73	3.97*
9	2.75*	22	2.28*	35	6.26*	48	5.24*	61	6.83*	74	3.21*
10	8.99*	23	4.57*	36	4.33*	49	8.34*	62	6.55*		
11	7.02*	24	-1.10	37	4.06*	50	4.54*	63	10.10*		
12	6.65*	25	5.17*	38	5.27*	51	10.10*	64	5.71*		
13	6.08*	26	2.54*	39	8.53*	52	4.84*	65	6.96*		

* $t > 1.75$

จากตาราง 1 แบบวัดความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล จำนวน 74 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกในช่วงค่า t เท่ากับ -2.50-13.80 ตัดข้อที่มีค่า $t < 1.75$ ทิ้งไป ได้แก่ ข้อ 3, 6, 24, 58 และ 69 จำนวน 5 ข้อ ได้แบบวัดความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลที่ใช้ได้จำนวน 69 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกในช่วงค่า t เท่ากับ 2.28-13.80 สำหรับข้อ 3, 24 และ 58 ค่า t เท่ากับ -2.50, -1.10 และ -0.50 ตามลำดับ มีค่าติดลบเนื่องจากค่าเฉลี่ยคะแนนในกลุ่มสูงน้อยกว่าค่าเฉลี่ยคะแนนในกลุ่มต่ำและอยู่ในช่วงที่ต้องตัดข้อสอบนั้นทิ้งไป

3.6) วิเคราะห์องค์ประกอบหรือปัจจัยของความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล โดยพิจารณาว่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor loading) ควรมีค่าไม่ต่ำกว่า 0.30 (Munro, 2005: 332) ผลปรากฏดังตาราง 2

ตาราง 2 องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล

Factor	\bar{X}	SD	Factor Loading
องค์ประกอบ: ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล			
ทักษะการสื่อสาร	3.96	0.31	0.75
ทักษะการปรับตัว	3.87	0.43	0.83

Factor	\bar{X}	SD	Factor Loading
ทักษะการเรียนรู้	4.10	0.43	0.90
ทักษะการวางแผน	4.06	0.39	0.91
ทักษะการเป็นผู้นำ	4.03	0.51	0.87
ทักษะการทำงานเป็นกลุ่ม	4.22	0.45	0.81

จากตาราง 2 องค์ประกอบความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลมีองค์ประกอบเดียว ประกอบด้วย 6 ทักษะ คือ ทักษะการสื่อสาร ทักษะการปรับตัว ทักษะการเรียนรู้ ทักษะการวางแผน ทักษะการเป็นผู้นำ และทักษะการทำงานเป็นกลุ่ม มีความสัมพันธ์กันที่ 0.75, 0.83, 0.90, 0.91, 0.87 และ 0.81 กับองค์ประกอบความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลตามลำดับ แต่จากองค์ประกอบเหล่านี้ ทักษะการทำงานเป็นกลุ่มมีแนวโน้มอยู่ในระดับมากตามคะแนนเฉลี่ย 4.22 ทักษะอื่น ๆ อีก 5 ทักษะ เช่น ทักษะการสื่อสาร ทักษะการปรับตัว ทักษะการเรียนรู้ ทักษะการวางแผน และทักษะการเป็นผู้นำ มีแนวโน้มอยู่ในระดับมากตามคะแนนเฉลี่ยของมาตราส่วน

3.7) จัดพิมพ์แบบวัดความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล จำนวน 69 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกในช่วงค่า t เท่ากับ 2.28-13.80 ค่าน้ำหนักองค์ประกอบในช่วง 0.75-0.91 และค่าความเชื่อมั่น (Cronbach's α -Coefficient) เท่ากับ .93 สำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูล

4) วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1) สุ่มนักศึกษาในกลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยตาปี จำนวน 30 คน ในการทำแบบวัดความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล

4.2) กำหนดเวลาในการเก็บข้อมูล ให้กลุ่มตัวอย่างทำแบบวัดความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ในเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2567 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566

4.3) นำแบบวัดความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล จำนวน 69 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก t ในช่วง 2.28-13.79 และค่าความเชื่อมั่น (Cronbach's α -Coefficient) เท่ากับ .93 ไปใช้กับนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยตาปี ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน

4.4) นำผลที่ได้มาวิเคราะห์ทางสถิติ

5) การวิเคราะห์ข้อมูล

5.1) หาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนนจากการวัดความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง (Ary et al., 2006: 133-136; ไพศาล วรคำ, 2565: 324-325)

5.2) ทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยทักษะในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยตาปี ชายและหญิง โดยทดสอบความแตกต่างที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05 โดยใช้สถิติ t -test (Ary et al., 2006: 194-195; ไพศาล วรคำ, 2565: 347-348)

5.3) หาค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล โดยใช้สถิติ t -test (Ewards, 1957: 153) และวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's α - Coefficient) ตามลำดับ (Ary et al., 2006: 264; ไพศาล วรคำ, 2565: 288)

5.4) วิเคราะห์องค์ประกอบของความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลโดย Factor Analysis (Munro, 2005: 340-341)

ผลการวิจัย

ผลการวัดระดับทักษะในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล

ผลการวัดระดับทักษะในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยตาปี ปรากฏดังตาราง 3 - 4

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับทักษะในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยตาปี จำนวน 30 คน

ตัวแปรตาม	\bar{X}	S.D.	ระดับทักษะ	ลำดับ
ทักษะการสื่อสาร (5)	3.88	0.69	มาก	4
ทักษะการปรับตัว (5)	4.00	0.69	มาก	2
ทักษะการเรียนรู้ (5)	3.79	0.71	มาก	6
ทักษะการวางแผน (5)	3.98	0.62	มาก	3
ทักษะการเป็นผู้นำ (5)	3.80	0.65	มาก	5
ทักษะการทำงานเป็นกลุ่ม (5)	4.09	0.52	มาก	1
ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (5)	3.92	0.12	มาก	

จากตาราง 3 นักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยตาปี มีค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานทักษะในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล เท่ากับ 3.92 และ 0.12 สำหรับทักษะในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลแต่ละทักษะมีค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ทักษะการทำงานเป็นกลุ่ม ($\bar{X} = 4.09$), ทักษะการปรับตัว ($\bar{X} = 4.00$), ทักษะการวางแผน ($\bar{X} = 3.98$), ทักษะการสื่อสาร ($\bar{X} = 3.88$), ทักษะการเป็นผู้นำ ($\bar{X} = 3.80$) และทักษะการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.79$) ตามลำดับ

ตาราง 4 ทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยทักษะในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยตาปี ชายและหญิง จำนวน 30 คน

ตัวแปรตาม	เพศ				t
	ชาย (7 คน)		หญิง (23 คน)		
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
ทักษะการสื่อสาร (5)	3.73	0.64	3.92	0.72	1.45
ทักษะการปรับตัว (5)	3.69	1.09	3.78	0.99	1.01
ทักษะการเรียนรู้ (5)	3.86	0.58	3.96	0.67	1.18
ทักษะการวางแผน (5)	3.80	0.58	4.04	0.65	5.22*
ทักษะการเป็นผู้นำ (5)	3.91	0.35	3.77	0.76	1.43
ทักษะการทำงานเป็นกลุ่ม (5)	4.12	0.31	4.09	0.60	0.22
ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (5)	3.86	0.34	3.94	0.38	1.31

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 4 นักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพรู มหาวิทยาลัยตาปี เพศหญิง ($\bar{X}=3.94$) มีค่าเฉลี่ยทักษะในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลสูงกว่าเพศชาย ($\bar{X}=3.86$) อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาทักษะในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในแต่ละทักษะเพศหญิงมีค่าเฉลี่ย ทักษะการสื่อสาร ($\bar{X}=3.92$) สูงกว่าชาย ($\bar{X}=3.73$) อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ, ทักษะการปรับตัว เพศหญิง ($\bar{X}=3.78$) สูงกว่าชาย ($\bar{X}=3.69$) อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ, ทักษะการเรียนรู้ เพศหญิง ($\bar{X}=3.96$) สูงกว่าเพศชาย ($\bar{X}=3.86$) อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ, ทักษะการวางแผน เพศหญิง ($\bar{X}=4.04$) สูงกว่าเพศชาย ($\bar{X}=3.80$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05, ทักษะการเป็นผู้นำ เพศชาย ($\bar{X}=3.91$) สูงกว่าเพศหญิง ($\bar{X}=3.77$) อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และทักษะการทำงานเป็นกลุ่ม เพศชาย ($\bar{X}=4.12$) สูงกว่าเพศหญิง ($\bar{X}=4.09$) 3.73) อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยสรุปได้ ดังนี้

1) นักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพรู มหาวิทยาลัยตาปี มีระดับทักษะในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลโดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาทักษะในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในแต่ละทักษะพบว่าทักษะการทำงานเป็นกลุ่มมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาเป็นทักษะการปรับตัว, ทักษะการวางแผน, ทักษะการสื่อสาร, ทักษะการเป็นผู้นำ และทักษะการเรียนรู้ ตามลำดับและทุกทักษะมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

2) นักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพรู มหาวิทยาลัยตาปี เพศหญิงมีค่าเฉลี่ยทักษะในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลโดยรวมสูงกว่าเพศชายอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาทักษะในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในแต่ละทักษะพบว่าเพศหญิงมีค่าเฉลี่ยทักษะการวางแผนสูงกว่าเพศชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนทักษะอื่นๆ เพศหญิงมีค่าเฉลี่ยทักษะการสื่อสาร ทักษะการปรับตัว และทักษะการเรียนรู้สูงกว่าเพศชายอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และเพศชายมีค่าเฉลี่ยทักษะการเป็นผู้นำและทักษะการทำงานเป็นกลุ่มสูงกว่าเพศหญิงอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

อภิปรายผล

จากการวิจัยอภิปรายผลที่เกิดขึ้น ดังนี้

1) นักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพรู มหาวิทยาลัยตาปี มีระดับทักษะในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลโดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.92$) ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลเป็นทักษะที่จำเป็นต่อการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นอย่างมีประสิทธิภาพ และมีความสำคัญต่อการพัฒนาตนเองและการเติบโตในอาชีพ การมีทักษะเหล่านี้จะช่วยให้บุคคลสามารถสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่นได้ทั้งในและนอกงาน และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความสัมพันธ์กับแนวคิดของ Sullivan (1953: 16-20) ในทฤษฎีความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (Interpersonal Theory) ที่ว่า บุคคลและกลุ่มบุคคลที่จะมีความสัมพันธ์ต่อกันนั้นต้องมีเหตุผลที่ชัดเจน มีความสามารถในการเลือกสรรเนื้อหาอย่างชาญฉลาด กำหนดหน้าที่หรือบทบาทของตนเอง มีความกระตือรือร้นในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย มีความผูกพันกันด้วยการเชื่อมโยงกับที่อยู่อาศัยร่วมกัน ทำภารกิจบางอย่างร่วมกันเป็นการประสานพฤติกรรมของกลุ่มบุคคล ซึ่งมนุษย์ถูกผลักดันให้มีพฤติกรรมที่แน่นอนโดยมีแรงผลักดันจากภายใน มนุษย์จะเป็นสมาชิกที่มีประสิทธิภาพอย่างยิ่งในการวิวัฒนาการของกลไก

บูรณาการส่วนกลาง ซึ่งได้ให้ความสามารถพิเศษสามประการ: (1) ในการเชื่อมโยงระหว่างการมองเห็นและมือที่จับของได้ ซึ่งเป็นเครื่องมือในการเชื่อมโยงที่ดีที่สุดรองจากปาก (2) ในความสัมพันธ์ระหว่างการได้ยินกับอุปกรณ์สร้างเสียงซึ่งได้รับการปรับปรุงอย่างประณีตเพื่อให้เกิดการพัฒนาเชิงวิวัฒนาการที่น่าอัศจรรย์ นั่นคือภาษา และ (3) ในการเชื่อมโยงระหว่างระบบตัวรับ-ตัวกระทำเหล่านี้และระบบอื่นๆทั้งหมดในสมอง ส่วนหน้าที่ซับซ้อนอย่างยิ่งซึ่งช่วยให้สามารถดำเนินการกับประสบการณ์นามธรรมหลายประเภทได้ สอดคล้องกับงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ได้แก่ เฟลินพิศ ศิริสมบุญ (2559: 55) พบว่าคุณลักษณะของบัณฑิตด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบอยู่ในระดับมาก และเดโช แชน้ำแก้ว และคณะ (2564: 110) พบว่า คุณลักษณะด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและรับผิดชอบของบัณฑิตเฉลี่ย 5 ปี อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.50$) เมื่อพิจารณาทักษะในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในแต่ละทักษะพบว่าทักษะการเรียนรู้มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 3.79$) อาจเป็นเพราะว่าทักษะการเรียนรู้ (Learning Skills) เป็นการศึกษา ค้นคว้าจากแหล่งเรียนรู้ให้ได้ข้อมูลตามที่ต้องการมีหลักฐานและการยืนยันในการเผยแพร่ข้อมูล แนะนำวิธีการ การซักถามและการสัมภาษณ์เพื่อให้ได้ข้อมูล ซึ่งต้องใช้เวลาในการเรียนรู้อย่างมากและเป็นธรรมชาติของคนเราที่ต้องมีกิจกรรมต่าง ๆ ในชีวิตเข้ามาเกี่ยวข้องและต้องมีการปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงจึงทำให้ทักษะการเรียนรู้จัดเรียงอยู่ในลำดับสุดท้าย

2) นักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพรู มหาวิทยาลัยตาปี หนึ่งมีค่าเฉลี่ยทักษะในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลสูงกว่าชายอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาทักษะในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในแต่ละทักษะพบว่าหญิงมีค่าเฉลี่ยทักษะการวางแผนสูงกว่าชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เป็นเพราะว่าความแตกต่างของความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลเกี่ยวกับเพศขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายอย่าง เช่น การสื่อสาร มุมมองต่อความสัมพันธ์และความคาดหวังต่อบทบาทในความสัมพันธ์ ซึ่งมีความหลากหลายและซับซ้อน ทั้งนี้อาจเกี่ยวข้องกับความแตกต่างทางชีวภาพทางจิตวิทยาและทางสังคมที่ส่งผลต่อการปฏิสัมพันธ์และพฤติกรรมในความสัมพันธ์ มีความสัมพันธ์กับแนวคิดของ Hargie (2022: 6) ที่ว่าทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลได้รับอิทธิพลจากเพศ อายุ เชื้อชาติ รูปร่างหน้าตาและบุคลิกภาพของผู้ที่เกี่ยวข้อง และ Sullivan (1953: 22) มีแนวคิดว่าความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลเป็นความแตกต่างทางพันธุกรรมหรือมีมาตั้งแต่เกิด ในหน้าที่ของ (1) ตัวรับภาพเมื่อเทียบกับความถี่แสง (2) ตัวรับการได้ยินเมื่อเทียบกับความถี่เสียง (3) ความแตกต่างทางกายวิภาคที่สะท้อนให้เห็นในความเป็นไปได้ของความคล่องแคล่วต่างๆรวมถึงการพูดและ (4) ความแตกต่างในปัจจุบันที่ซับซ้อนซึ่งเป็นพื้นฐานของกิจกรรมที่วัดโดยการทดสอบสติปัญญา

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. เนื่องจากข้อจำกัดของการวิจัยส่งผลเพียงนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพรู มหาวิทยาลัยตาปี ผลการดำเนินการครั้งนี้ปรากฏว่านักศึกษามีระดับทักษะในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลโดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากจึงขอเสนอแนะให้ผู้สอนรายวิชาต่าง ๆ ได้ส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลให้กับนักศึกษาเพิ่มขึ้น
2. นักศึกษามีระดับทักษะการเรียนรู้จัดเรียงอยู่ในลำดับสุดท้ายควรมีการส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ให้กับนักศึกษาในมหาวิทยาลัย

3. ข้อควรระวังในการใช้แบบวัดความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ซึ่งใช้กับนักศึกษาในระดับอุดมศึกษา ถ้าต้องการนำไปใช้กับนักเรียนหรือนักศึกษาระดับอื่น ๆ ควรมีการปรับข้อความให้เหมาะสมกับบริบทของนักเรียนหรือนักศึกษาในระดับนั้น ๆ

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป

จากการวิเคราะห์ข้อมูลนักศึกษามีความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในระดับเห็นด้วย จึงมีแนวคิดว่าควรมีการทำวิจัยในเรื่องต่อไปนี้

1. การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล
2. การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับจริยธรรมของนักศึกษา
3. การพัฒนาทักษะตามผลลัพธ์การเรียนรู้ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาของนักศึกษา โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเอง หรือโดยใช้โครงการฝึกอบรมการใช้ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล
4. การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการวางแผนและทักษะการเรียนรู้

บรรณานุกรม

- กฎกระทรวง มาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2565. (2565, 31 มีนาคม). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม 139 ตอนที่ 20 ก. หน้า 28-31.
- กนกวรรณ ศรีทองสุข. (2559). *ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้การสนับสนุนจากองค์กร ความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนร่วมงานกับความสุขในการทำงานโดยมีความเชื่ออำนาจในการควบคุมภายในเป็นตัวแปรกำกับ*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- เดโช แชน้ำแก้ว, เชษฐา มุหะหมัด, จิตติมา ดำรงวัฒนะ, ดำรงพันธ์ ใจห้าวีระพงศ์, และบุญยิ่ง ประทุม. (2564). คุณลักษณะด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและรับผิดชอบของบัณฑิตพัฒนาชุมชนที่สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ระหว่างปี พ.ศ.2557-2561. *Journal of Roi Kaensarn Academi*. 6(12), 110-122.
- ธนภรณ์ พรณราย. (2565). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหาร ส่วนจังหวัดสงขลา*. ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- ประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา เรื่อง รายละเอียดผลลัพธ์การเรียนรู้ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2565. (2565, 9 กันยายน). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม 139 ตอนพิเศษ 212 ง. หน้า 35-36.
- เพลินพิศ ศิริสมบุรณ์. (2559). คุณลักษณะบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติของวิทยาลัยเซาธ์อีสท์บางกอก ประจำปีการศึกษา 2556 - 2557 (รุ่นที่ 15). *วารสารวิชาการเซาธ์อีสท์บางกอก*, 2(2), 55-67.
- ไพศาล วรคำ. (2565). *การวิจัยทางการศึกษา* (พิมพ์ครั้งที่ 13). มหาสารคาม: ตักสิลาการพิมพ์.
- ราชบัณฑิตยสภา. (2564). *พจนานุกรมศัพท์ศึกษาศาสตร์ ฉบับบัณฑิตยราชสภา* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สำนักงานราชบัณฑิตยสภา.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579*. กรุงเทพฯ: บริษัทพริกหวานกราฟฟิค จำกัด.

- Ary, D., Jacobs, L. C., Razavieh, A., & Sorensen, C. (2006). *Introduction to Research in Education*. Australia: Thomson Wadsworth.
- Edwards, A. L. (1957). *Techniques of Attitude Scale Construction*. United States of America: Appleton-Century-Crofts. Inc.
- Ganguly, T. K. (2022). Teacher–Student Relationship: A Conceptual Framework. *Journal of Emerging Technologies and Innovative Research*, 9(4), (April 2022), 861-873.
- Hargie, O. (2022). *Skilled interpersonal communication: research, theory and practice* (7th ed.). New York, NY: Routledge.
- Hayes, J. (2002). *INTERPERSONAL SKILLS AT WORK* (2nd ed.). New York: Routledge.
- Kumar, R. (2017). EVALUATION OF INTERPERSONAL COMMUNICATION SKILLS OF THE COLLEGE STUDENTS. *International Journal of Marketing & Financial Management*, 5(6), 51-58.
- Likert, R. (1932). A TECHNIQUE FOR THE MEASUREMENT OF ATTITUDES. *ARCHIVES OF PSYCHOLOGY*, 22(140), 5-55.
- Maleki, N. A., Zoghi M., & Aidinlou, N. A. (2019). Investigating the Impacts of Teacher-Student Interactions on Improving Learners' Academic Achievements: The Role of Academic Interest. *Journal of Language and Translation*, 9(4). 105-119.
- Munro, B. H. (2005). *Statistical Methods for Health Care Research* (5th ed.). Philadelphia: Lippincott Williams & Wilkins.
- Rogers, C. R. (1959). A THEORY OF THERAPY, PERSONALITY, AND INTERPERSONAL RELATIONSHIPS, AS DEVELOPED IN THE CLIENT-CENTERED FRAMEWORK. In S. Koch (ed.), *Psychology: A Study of a Science*, 1(3), 184-256.
- Sullivan, H. S. (1953). *The Interpersonal Theory of Psychiatry*. Oxfordshire: Tavistock Publications Limited.
- Zhou, J. (2024). Interpersonal skills and self-efficacy among Chinese college students. *International Journal of Research Studies in Education*, 13(9), 153-160.